

**PAGRINDINIAI DRAUDIMO PRINCIPAI IŠ TARPTAUTINĖS DRAUDIMO
PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ ASOCIACIJOS 2011 M. SPALIO 1 D. DOKUMENTO
„PAGRINDINIAI DRAUDIMO PRINCIPAI, STANDARTAI, GAIRĖS IR VERTINIMO
METODIKA“¹**

1. Priežiūros institucijos tikslai, teisės ir atsakomybė

Institucija, atsakinga už draudimo įmonių priežiūrą, yra paskirta ir draudimo įmonių priežiūros tikslai yra aiškiai apibrėžti.

2. Priežiūros institucija

Priežiūros institucija, vykdydama savo funkcijas ir įgaliojimus, veikia nepriklausomai, atskaitingai ir skaidriai; saugo konfidencialią informaciją; turi tinkamą teisinę apsaugą; turi pakankamus išteklius; laikosi aukštų profesinių standartų.

3. Keitimasis informacija ir konfidencialumo reikalavimai

Priežiūros institucija keičiasi informacija su atitinkamomis priežiūros ir kitomis institucijomis, laikydamasi informacijos konfidencialumo, paskirties ir naudojimosi reikalavimų.

4. Licencijų išdavimas

Juridinis asmuo, kuris ketina užsiimti draudimo veikla, prieš pradėdamas veiklą privalo gauti licenciją. Licencijų išdavimo reikalavimai ir procedūros turi būti aiškos, objektyvios, viešos ir nuosekliai taikomos.

5. Asmenų tinkamumas

Priežiūros institucija reikalauja, kad draudimo įmonės valdybos nariai, vyresnioji vadovybė ir kiti pagrindines funkcijas atliekantys asmenys, taip pat turintys pakankamą akcijų paketą asmenys būtų tinkami reikiamoms funkcijoms atlikti.

6. Akcijų paketo kontrolės pokyčiai ir draudimo sutarčių portfelio perleidimas

Įsigyjantis asmuo privalo gauti priežiūros institucijos pritarimą įsigyti reikšmingą draudimo įmonės nuosavybės dalį arba pakankamą akcijų paketą, jei asmuo tiesiogiai arba netiesiogiai, vienas arba su partneriu įgyja draudimo įmonės kontrolę. Tas pats principas taikomas draudimo sutarčių portfelio perleidimui ir draudimo įmonių susijungimams.

7. Valdymas

Priežiūros institucija reikalauja, kad draudimo įmonė sukurtų ir įdiegtų valdymo sistemą, kuri leistų patikimai, apdairiai valdyti ir stebėti draudimo įmonės veiklą, tinkamai suprasti ir ginti draudėjų interesus.

8. Rizikos valdymas ir vidaus kontrolė

Priežiūros institucija reikalauja, kad draudimo įmonė turėtų efektyvias rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemas, kaip dalį visos valdymo sistemos, įskaitant efektyvias rizikos valdymo, atitikties, aktuarinę ir vidaus audito funkcijas.

9. Priežiūros procesas ir atskaitomybė

Priežiūros institucija atlieka rizikos vertinimu pagrįstą priežiūrą tiek atlikdama įmonių veiklos vertinimą pagal teikiamą informaciją (angl. *off-site monitoring*), tiek inspektuojant (angl. *on-site inspections*), siekiant patikrinti kiekvienos draudimo įmonės veiklą, įvertinti jos būklę, rizikos pobūdį ir elgesį rinkoje, valdymo kokybę ir efektyvumą, reikiamų įstatyminių ir priežiūros reikalavimų vykdymą. Priežiūros institucija gauna informaciją, būtiną vykdyti efektyvią draudimo įmonių priežiūrą ir vertinti draudimo rinką.

¹ International Association of Insurance Supervisors „Insurance Core Principles, Standards, Guidance and Assessment Methodology“, 2011 m. spalio 1 d.

10. Prevencinės ir trūkumų šalinimo priemonės

Priežiūros institucija laiku imasi prevencinių ir trūkumų šalinimo priemonių, kurios tinkamos ir būtinos draudimo įmonių priežiūros tikslams pasiekti.

11. Vykdyto užtikrinimas

Priežiūros institucija įpareigoja atlikti trūkumų šalinimo veiksmus, o prireikus taiko poveikio priemones, remdamasi aiškiais ir objektyviais viešai skelbiamais kriterijais.

12. Likvidavimas ir pasitraukimas iš rinkos

Teisės aktuose nustatytos įvairios pasirinkimo galimybės draudimo įmonėms pasitraukti iš rinkos. Juose apibrėžtas nemokumas, nustatyti kriterijai ir veiksmai, jeigu draudimo įmonės tampa nemokios. Tuo atveju, kai draudimo įmonės likviduojamos, teisinėje sistemoje pirmenybė teikiama draudėjų apsaugai ir siekiama, kad būtų kaip galima mažiau sutrikdytas draudimo išmokų draudėjams mokėjimas laiku.

13. Perdraudimas ir kitos rizikos perdavimo formos

Priežiūros institucija nustato perdraudimo ir kitų rizikos perdavimo formų naudojimo standartus, užtikrindama, kad draudimo įmonės tinkamai kontroliuos ir skaidriai teiks informaciją apie savo rizikos perdavimo programas. Priežiūros institucija, vykdydama perdraudimo įmonių veiklos priežiūrą, atsižvelgia į perdraudimo veiklos pobūdį.

14. Turto ir įsipareigojimų vertinimas

Priežiūros institucija mokumo tikslais nustato turto ir įsipareigojimų vertinimo reikalavimus.

15. Investavimas

Priežiūros institucija mokumo tikslais, atsižvelgdama į rizikas, su kuriomis susiduria draudimo įmonės, nustato reikalavimus jų investavimo veiklai.

16. Įmonių rizikos valdymas mokumo tikslais

Priežiūros institucija mokumo tikslais nustato rizikos valdymo reikalavimus, pagal kuriuos draudimo įmonės privalo atsižvelgti į visas aktualias ir svarbias rizikas.

17. Kapitalo pakankamumas

Priežiūros institucija mokumo tikslais nustato kapitalo pakankamumo reikalavimus, kad draudimo įmonė galėtų padengti reikšmingus nenumatytus nuostolius ir būtų numatytas priežiūrinės intervencijos mastas.

18. Tarpininkai

Priežiūros institucija nustato reikalavimus draudimo tarpininkų veiklai ir užtikrina jų vykdymą siekdama profesionalios ir skaidrios jų veiklos.

19. Veiklos vykdymas

Priežiūros institucija nustato draudimo veiklos reikalavimus, siekdama užtikrinti, kad su klientais būtų elgiamasi sąžiningai tiek prieš sudarant sutartį, tiek iki pat to momento, kai įvykdomi visi sutartiniai įsipareigojimai.

20. Viešas atskleidimas

Priežiūros institucija reikalauja, kad draudimo įmonės laiku atskleistų svarbią, išsamią ir teisingą informaciją, kad draudėjai ir rinkos dalyviai aiškiai suprastų draudimo įmonių veiklą, rezultatus ir finansinę padėtį. Tai turėtų sustiprinti rinkos drausmę ir pagilinti supratimą apie rizikas, su kuriomis susiduria draudimo įmonė, ir kaip šios rizikos valdomos.

21. Kova su sukčiavimu draudimo veikloje

Priežiūros institucija reikalauja, kad draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai imtųsi veiksmingų priemonių sukčiavimui draudimo veikloje nustatyti, jį sustabdyti arba jo išvengti, taip pat padėčiai ištaisyti ir kad apie tokį sukčiavimą teiktų duomenis.

22. Pinigų plovimo prevencija ir kova su terorizmo finansavimu

Priežiūros institucija reikalauja, kad draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai imtųsi veiksmingų priemonių kovai su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu. Taip pat priežiūros institucija pati imasi veiksmingų priemonių pinigų plovimo prevencijai ir kovai su terorizmo finansavimu užtikrinti.

23. Visos grupės priežiūra

Priežiūros institucija vykdo draudimo įmonių priežiūrą tiek draudimo įmonės, tiek draudimo įmonių grupės lygiu.

24. Makroprudencinė ir draudimo priežiūra

Priežiūros institucija nustato, stebi ir analizuoja pokyčius draudimo ir finansų rinkose ir kitus aplinkos veiksnius, galinčius turėti įtakos draudimo įmonėms ir draudimo rinkoms, ir naudoja šią informaciją vykdydama draudimo įmonių priežiūrą. Vykdamas tokius uždavinius, prireikus naudojamas kitų nacionalinių institucijų informacija ir įžvalgomis.

25. Bendradarbiavimas ir veiksmų koordinavimas vykdamas priežiūrą

Priežiūros institucija bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su kitomis suinteresuotomis priežiūros ir kitomis institucijomis, laikydamasi konfidencialumo reikalavimų.

26. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir veiklos koordinavimas krizių valdymo atvejais

Priežiūros institucija bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su kitomis suinteresuotomis priežiūros ir kitomis institucijomis taip, kad būtų veiksmingai suvaldyta tarpvalstybinė krizė, su kuria susiduria konkreti draudimo įmonė.
